

Paraneoplastická horečka

Pocení

Silvie Blažková

Masarykův onkologický ústav
Brno

Horečka a nádorové onemocnění

nádorové onemocnění tvoří 15-20% případů horečky neznámého původu

- Indikátor infekce
- Imunokompromitovaní pacienti, neutropenická horečka
- Iatrogenní
- Paraneoplastická

je příčinou 5-7% případů horeček u pacienta s nádorovou chorobou

Dg.: Paraneoplastická horečka

Febrilní pacient s nádorovým onemocněním

Eliminace různých příčin

Diagnóza per exclusionem

Paraneoplastická horečka

```
graph TD; A[Febrilní pacient s nádorovým onemocněním] --> B[Eliminace různých příčin]; B --> C[Diagnóza per exclusionem]; C --> D(Paraneoplastická horečka);
```

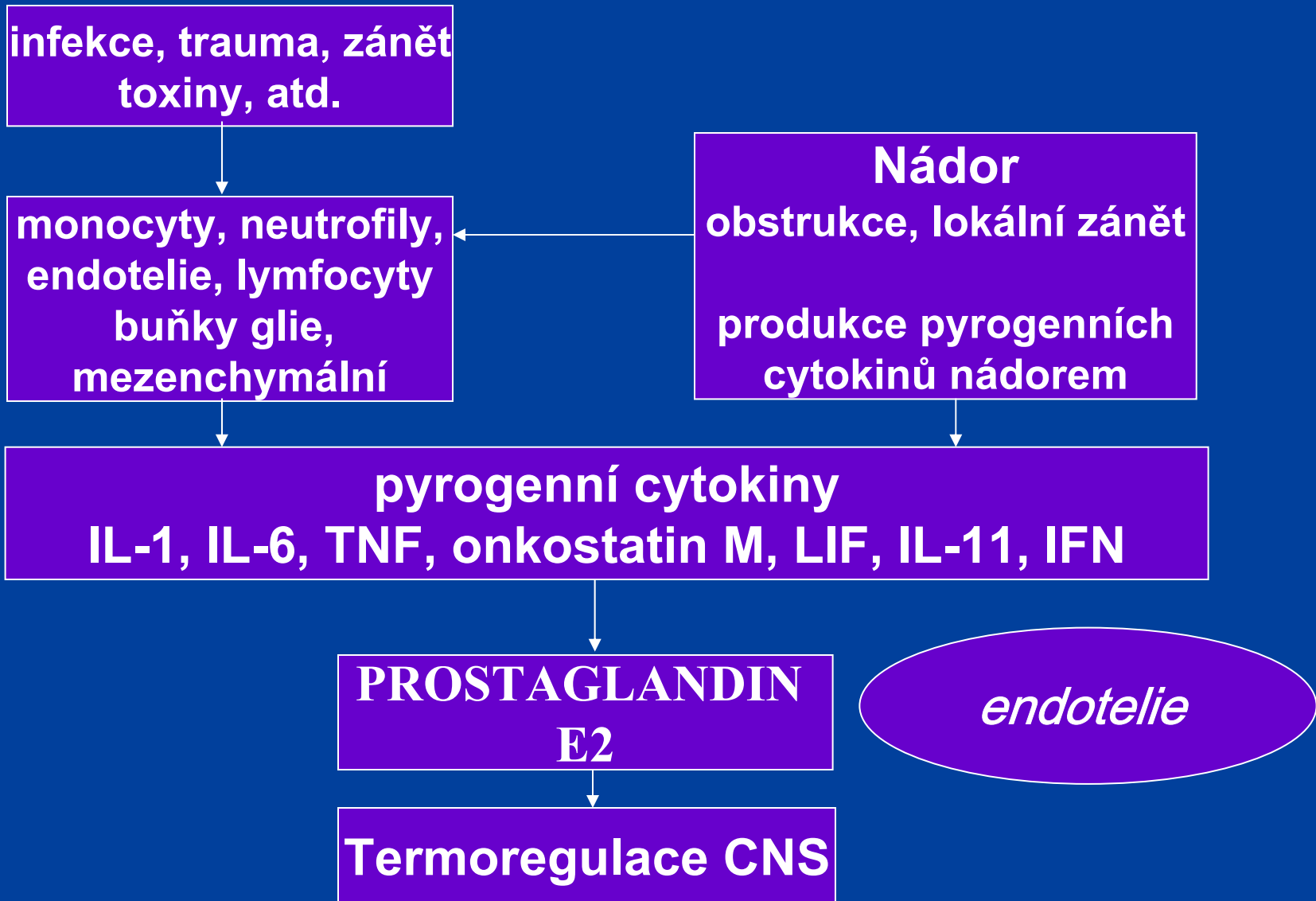
Fever caused by cancer itself
J. C. Chang

Horečka, jejíž příčinou je samo
nádorové onemocnění

Paraneoplastická horečka

- Častý symptom
  - ✓ hematologické malignity, renální Ca, jaterní MTS
  - ✓ může provázet jakékoliv nádorové onemocnění
- Signifikantní morbidita
- Diagnostické dilema

- Optimální management tohoto symptomu

Patogeneze horečky

Pyrogenní cytokiny

- Interleukin 1 (IL 1), Interleukin 6 (IL 6)
- Další: Tumor necrosis faktor (TNF), IL 10, IL 11, onkostatin M, leukemia inhibitory factor (LIF), interferony

Horečka, kachexie, deprese, hypalbuminémie, anémie, trombocytémie, leukocytóza, neutrofilie, FW alta, elevace proteinů akutní fáze, atd.

DIAGNOSTICKÉ DILEMA

INFEKT VS PARANEOPLASTICKÁ HOREČKA

Diagnostika paraneoplastické horečky

- Anamnéza: charakter teplot, vznik, trvání, atd.
- Fyzikální vyšetření
- Laboratorní vyšetření: FW, KO+diff, biochemie, CRP, moč+sed
- Kompletní kultivační vyšetření
- Zobrazovací vyšetření: RTG, UZ, ..
- Vyšetření fokusů

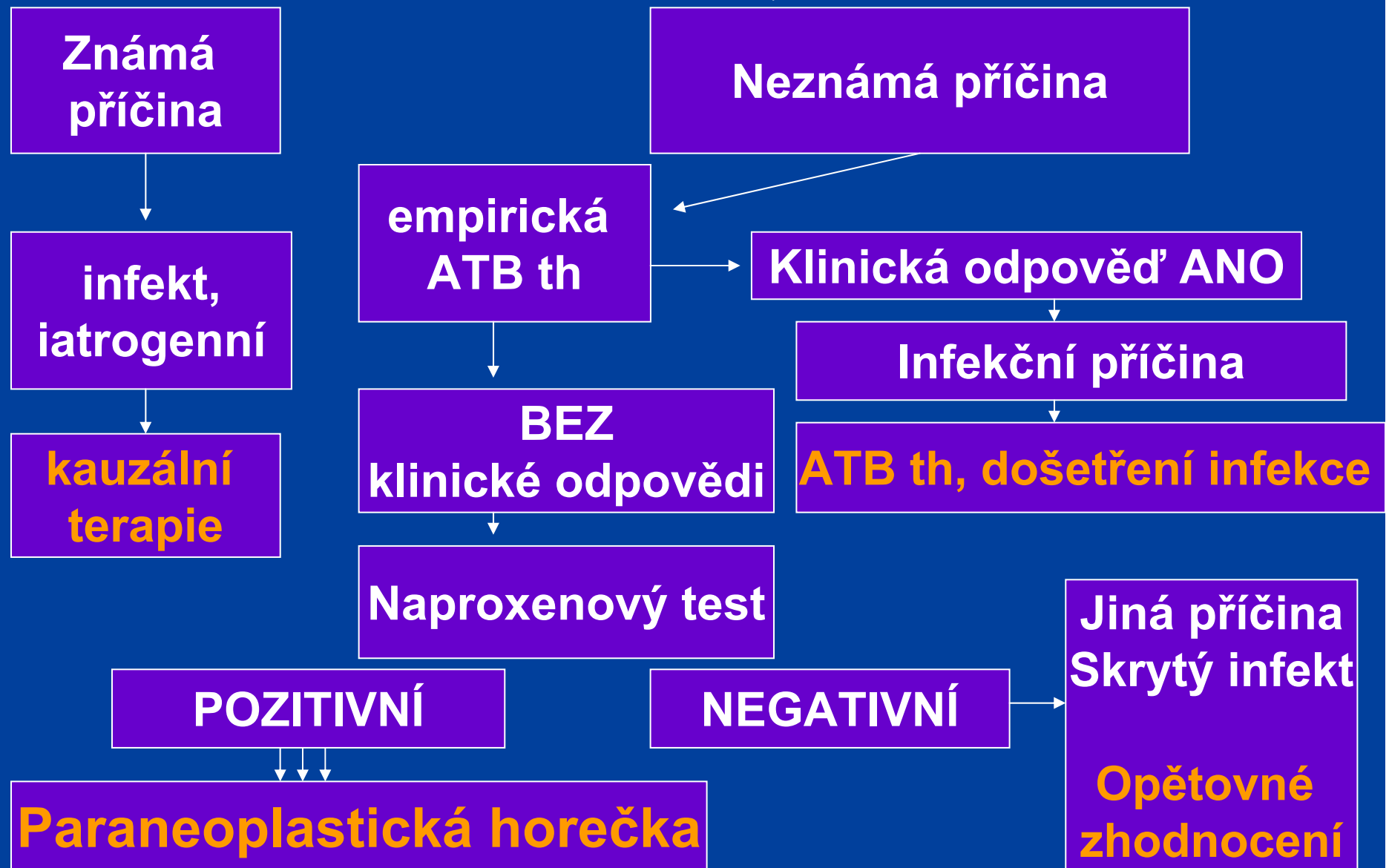
Diagnostika paraneoplastické horečky

- Empirická ATB terapie
  - ✓ širokospektrým ATB
  - ✓ jako při sepsi nejasné etiologie
    - cefalosporin III. generace + aminoglykosid +/- vankomycin
    - monoterapie cefalosporinem IV. generace, karbapenemy, piperacilin-tazobactam
  - ✓ délka terapie: minimálně 7 dní
  - ✓ klinická odpověď ANO - NE
- Zohlednění celkové prognózy pacienta stran volby ATB th i intenzity došetření a terapie

Terapeutický test naproxen, NSAID

- Terapeutický test naproxenem nebo NSAID
- Naproxen (Nalgessin S tbl. á 275 mg) p.o. á 12 hodin, celkem alespoň 36 hodin
- Rychlá odpověď na th naproxenem
- Vymizení teplot = pozitivní výsledek, podporuje dg. paraneoplastická horečka
- Lze i jiná NSAID – diclofenac, indomethacin

Zhodnocení horečky u pacienta s nádorovým onemocněním

Diagnostika paraneoplastické horečky

- **Prognóza pacienta**
  - ✓ Míra došetření
  - ✓ Volba a intenzita empirické ATB terapie
- ✓ Hospicový pacient - bez ATB th v situaci, kdy je terminální infekce přirozeným fatálním vyústěním inkurabilní choroby ??

Diagnostická kritéria

- Teplota > 37, 8st. alespoň 1x denně po dobu minimálně 2 týdnů
- Absence infekce (fyzik. vyš., lab., kultivace, zobrazovací vyšetření, atd.)
- Eliminace jiných příčin (iatrogenní, atd)
- Bez odpovědi na adekvátní empirickou antibiotickou terapii
- Rychlá a kompletní odpověď na terapii NSAID

Terapie paraneoplastické horečky (PNH)

- **Kauzální:**
  - ✓ paliativní chemoterapie, popř jiná aktivní onkologická terapie
- **Žádná:**
  - ✓ asymptomatický pacient
  - ✓ pokles tt a th NSAID vede k netolerovatelnému pocení
- **Symptomatická:**
  - ✓ fyzikální
  - ✓ farmakologická
  - ✓ podpůrná

Farmakologická terapie PNH

Farmakologické:

*inhibice biosyntézy PgE2, inhibice
cyklooxygenázy*

- Paracetamol – s výhodou u febrilií infekční etiologie
- NSAID: ibuprofen, indomethacin, diclofenac
- Naproxen
- Kortikoidy – inhibice fosfolipázy A, blok transkripce mRNA pro pyrogenní cytokiny

Farmakologická terapie PNH

- **Naproxen** – Nalgesin S 275 mg p.o. á 12 hodin
Rychlejší odpověď, jinak srovnatelné s ostatními NSAID
- **NSAID** – ibuprofen, diclofenac, indomethacin
- ✓ Trvání léčebné odpovědi 30-33 dní
- ✓ Rekurence horeček do 24 hodin po vysazení u 2/3 pacientů
- ✓ Opakované nasazení s dobrým efektem
- ✓ Výměna preparátu při rekurenci s dobrým efektem
- ✓ Snížení dávky na minimální efektivní dávku
- **Paracetamol**
- **Kortikoidy** – dávka??? Dexamethason 1-2 mg p.o. denně, Prednison 1/4- 1/2 mg/kg/den s titrací dávky
- **Anxiolytika, antidepresiva, antiulceróza**

Optimální paliace paraneoplastické horečky

- Včasná a správná diagnóza paraneoplastické horečky
- Bez zátěže nadbytečnou léčbou i extenzivním, často invazivním vyšetřováním
- Racionální klinická intervence

Symptom: Pocení

- Nadměrné pocení, hyperhidrosis
- Správná identifikace příčiny:
  - ✓ Endokrinní příčina
  - ✓ Iatrogenní příčina
  - ✓ **Onkologický pacient:**
    - výpadová symptomatologie – menopauza, hot flash
    - samo nádorové onemocnění
    - iatrogenní

Možnosti terapie pocení

- Fyzikální
- Kauzální
  - ✓ hormonální substituce, není-li kontraindikace
  - ✓ protinádorová
- Farmakologická symptomatická

Možnosti farmakologické terapie pocení

- Iatrogenní: opioidy, fluoxetine, NSAID
  - ✓ Vysazení problematické medikace
  - ✓ Výměna preparátu
  - ✓ Neléčit asympt paraneo horečku za cenu pocení
- ✓ **Cimetidin 400-800mg/den** u opioidy induk pocení

Možnosti farmakologické terapie pocení

- **Výpadová symptomatologie – hot flashes**
  - ✓ **Diethylstilbestrol** (Agostilben) 1-3mg p.o. denně, muži
  - ✓ **Megestrol acetát** (Megace)
  - ✓ **Clonidin** 0,3-0,4mg p.o. NUL xerostomie, obstipace, únava

  - ✓ **SSRI** – venlafaxin (Efectin) 37,5mg p.o., fluoxetine (Deprex, Prozac), citalopram (Citalec, Seropram)
NUL: pocení
  - ✓ **Benzodiazepiny** – alprazolam (Neurol), atd.

- **Benefit vs NUL**

Možnosti farmakologické terapie pocení

- **Nespecifické:**
  - ✓ Benzodiazepiny
  - ✓ NSAID, naproxen při pocení spojeném s horečkou
  - ✓ Betablokátory
  - ✓ Antagonisté kalciových kanálů – diltiazem
  - ✓ Thalidomid 100mg p.o. na noc NUL: únava, ospalost, nauzea, xerostomie, cefalea, náladovost,...
  - ✓ Antimuskarinová terapie

Paliace pocení

- Problematická
- Individualizace farmakoterapie
- Empirické zkušenosti
- Benefit vs nežádoucí účinky

- Placebo efekt

Děkuji za pozornost

- Literatura:
- Doyle D. et al: Oxford Textbook of Palliative Medicine
- Klener P. a kol.: Klinická onkologie
- Vorlíček J., Adam Z.: Paliativní medicína
- Watson M. et al: Oxford Handbook of Palliative Medicine
- Zell A.J., Chang J.C.: Neoplastic fever: a neglected paraneoplastic syndrom
- Chang J.C.: Neoplastic Fever Responds to the Treatment of an Adequate Dose of naproxen
- Beaupre D.M: Autocrine Interleukin-1beta production in Leukemia: Evidence for the Involvement of Mutated RAS
- Blay J-Y.: Role of Interleukine-6 in the Paraneoplastic inflammatory syndrome associated with renal-cell carcinoma
- Tsavaris N. et al: A randomized trial of the effect of three non-steroidic antiinflammatory agents in ameliorating cancer-induced fever
- Deaner P. B.: The use of thalidomide in the management of severe sweating in patients with advanced malignancy
- Miller J. I., Ahmann F. R.: Treatment of castration-induced menopausal symptoms with low dose diethylstilbestrol in men with advanced prostate cancer
- Loprinzi CH. L.: Management of hot flashes in breast-cancer survivors